Byxe eronuudai proletaartnar, negedegtii!

№ 182 (2215)
1937 onoi aavgustiin
9
PONEDEELЬNIK

14-xi ŻILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiiin Buriaad-Mongoloi Mosiin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyybliklin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriiin gazeeta

Redaakciin aadres:
Ulaan-Yde goorod,
Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 myngе.

HURALSALAI ŞINE ŻILII XYSED BELEDXELTEIGEER UGTAXA

Zunai kaniiikylai dyyrexe sag boloo. Mynee zundaa laagerьnuud, sanatoorinuudta ba gerteeş baiza hainaar amaraad, beje maxabudnь sogtoi solbon bolhon xyyged, şine eneergi xysenyydii nemeze abaad, nomoo yzexeer sentaabriiin 1-ei yder hurguulinuudtaa jirexejee beledxeze baina.

Socialiis azaxuin aguu jixeer xygzeze, goorod ba xydeegei azalşan aradzonoi azabaidalai yderhee yder jirexe byri haizaran debzeze baihan jabadal xadaa, aradzonoi kylьtyyre ba ilangajaa hurguuliiin erdemii deeşelyylgede ton bata materiaalьna yndehe bii bolgozo ygehen baina. Gansaxan manai Soveed gyrenhee bişe jamarş gadaadiin gyrenyyd bolbol xyygedei tuxai iime jixeer hanalaa tabiza oroldodoggyi baina

Mynee, hurguulinuudai beledxel jamaraar jabza bainab geze yzee haa, hurguulinuudii huralsalai şine zilde beledxexe xydelmeri tonş xangaltagyi jabuulagdaza, zarim aimaguudta tahaldaxiin tuil deere xyree jabana. Zişeelxede, hurguulinuudai ger bairiin zahalgiin talaar Zagarain aimag 10 proc, Xoriiin aimag 10 proc, Kabaanskiin 12,9 proc., Zediin 16 proc gexe mete 10 garan aimaguudta zahabariiin xydelmeri ton muu jabuulagdaza baihan ba ede aimaguudai Gyisedxexe Komiteeduud bolon paartiiin komiteeduud bolbol hurguuliiin zahabariiin xydelmeriii şamdagai jabuulza, huralsalai şine zilii xysed beledxelteigeer ugtaxiin tylee hanalaa tabiza, hurguulinuudai zahabariiin xydelmeriii operatiivnaar xytelberilze şadaagyi baihaniinь gerşelegdene.

Baha hurguulinuudai tylieenei zeeberiiin talaar, ilangajaa Booxonoi aimag oroidoo 2,3% dyyrgehen ba Biçyyrei 12, 1%, Xoriiin 21,6%, Kabaanskiin 20, 3%, Muxar-Şiberei 28, 5%, Selengiin 33, 8% gexe mete ton muu ba bişeş xeden aimaguud hurguuliiin tylieenei zeeberiii tahalduulza baina. Eneenhee gadana, hurguulinuudta paart ba klaasna dosxaa xexe xydelmeri jixe muu jabana. Paart ba klaasna doskaanuudii darxalza bytəəxehəə gadana tereeniii şirdeze belen bolgood baixa johotoi baihan aad le jyre negeş aimag eneeniii dyyrgeedyi. Hurguulinuudai dotoroi xeregselnyydii xudaldan abxa jabadal ba xyygedei internaat, xamtiin bairanuudai zahabari baha muu jabana (Zede, Xiaagta ba Jaruuniin aimaguudta). Jyre aimaguudai gegeerelei tahagii daagşad ba hurguuliiin direektornuud bolbol hurguuliingaa huralsalai xeregselii ertehee beledeze abxiin tylee jamarş xydelmeri jabuulnagyi, myn eneenei tuxai BMASSR ei Gegeeryylxe arkomaadş hurguuliiin xeregselnyydii xudaldan abxa tuxai „Sojuuzkylьttoorgiin“ Zyyn-Sibiriiin kontoortoi doogovor xehenhee bişe, doogovoroi johoor tedenhee abtaxa xeregselnyydii oiriin sagaa abza hurguulinuudtaa ygexe tuxai jamarş bodoto xemzee jabuulaagyi baina.

Huralsalai nom debternyydei talaar abza yzexede, ilangajaa mynee zilde manai Buriaad hurguulinuud şine orfograafida bultadaa oroxo johotoi tula, byxii huralsalainь nom debternyyd şine orfograafi deere xeblegdehen baixa johotoi bolboş, myneederei baidal deerehee yzexede oroidoo nege nom xeblegdeze garahan ba bişenь xeblelde ba redaaktornuudai garhaa garaagyi xebtene. Iime baidal bolbol hurguulinuudai xeşeelei exilexe sagtanь şuxala xeregtei nomuudaaranь xangaza şadangyi tahalduulxahaa bişe zyilgyi bolood baihiinь eli bolgono.

Hurguulinuudii huralsalai nom debtereer sag bolzor soonь xangaagyin gem xariuusalganuudii imagta Buriaad-Mongoloi gyrenei xeblel ba BMASSR-ei Gegeeryylxe arkomaad deere aşagdaxa johotoi. Uşaranь xadaa, Gegeeryylxe arkomaad ba Buriaad-Mongoloi gyrenei xeblel bolbol huralsalai nom debternyydii sag bolzor soonь xeblen gargaxiin tylee bolьşeviig johoor oroldoxiin orondo, xarin hanaa amar, amaa angain huuhaar xeregei jabuulgii „eeree bytexede“ gehen johondo oruulhan baina.

Mynee yjede ton xangaltagyi baihan baha nege zyilii abza xelexede, hurguuliiin nahanai xyygedei, ilangajaa hurguulida oroxo naha xysehen xyygedei byridxelii xysedeer abtaagyi baina. Ene xereg yngeregşe zilde baha buzagai muugaar tabigdahan baigaa hen. Zişeelxede, Selengiin aimagta 8-14 nahanai 244 xyyged hurguulida ogto xabaaduulagdaagyi ylehen, Kabaanskiin aimagta—583 xyyged, Xoriiin aimagta—62 xyyged hurguuliiin gazaa tee ylehen baixa jym. Uşar iime deerehee, niodonon zilei buzagai praaktikii mynee zilde daxin dabtangyi hurguuliiin nahatanai byridxelii ton narin hainaar abza, negeş xyygedii hurguulihaa gazaa tee yldeexegyin tylee temesexe johotoi bolbo.

Ede deere dursagdahan zigşyyritei dutuu zyilnyyhee ja mar tobşolol xexe johotoib gexede, xamagai tyryyn manai respyyblikiin gegeeryylxe arkomaad, aimaguudai gyisedkoomuud bolbol bodoto operatiiv xytelberi ygeegyi, ene şuxala xeregte xysee elsyyleegyi hanaa amarxan baihaniinь eli bolno.

Jyre xeneiş medeheer, hurguulinuudii şine zilde amzaltataigaar beledxexe xamag byxii erxe baidal (ysloovinuud) manaida baihaar baixada, tereeniii sag soonь xeregleze şadangyi nobşodoo daruulza baihanai gemeer mynee hurguulinuudai beledxelii gynzegei tahaldalda oruulahan baina.

Hurguulinuudai neegdexe bol tor oroidoo xoriood xonog yldee. Ene xugasaa soo bidener bolbol, xamag byxii xysejee zangidaza, hurguulinuudai beledxelei talaar toxiooldood bai han tahaldalnuudii sym usadxaxa johotoibdi. Sentiaabriiin negen boltor byxii hurguulinuudii negeş jyymenei dutuugyi boltor sosoboidon baiza byxii dutuinuudiinь usadxaad, huralsalai şine zilii negeş yderei haadayigeer emxidxexiin tylee temesexe sag tulaa.

BMASSR-ei SOVEEDUUDAI VII ONSO XURAL YSEGELDER XYDELMERIEE EXILBE

XURALAI TYRYYŞIIN YDER

Ulaan-Yde xyndete ailşadaa ugtaba. Xeden olon ulaan tuguud, uriaagai ba amarşalalgiin loozongnuud Buriaad-Mongoloi gyrenei teaatrai baişangii ulam haixan, bajarai dyretei bolgono. Yrgen jixe polotnoo deere zurahan Staalinai dyre todo honoroor xolohoo xaragdana. Goorodoi bajdal urdanaixiinaa byri bajartai, byri sengyyn! Leeninei gudamzahaa exileed bişe bişe gudamzanuudaar, ger baişan byri şinexen ulaan tuguul, Loozongnuud xyndete aiişadii ugtan amarşalnan mete namilzana.

* * *

Ydeşiin 7 çaashaa Byxe Buriaadmongoloi Soveeduudai VII Onso xuralai delegaaduul huuriaa ezelebe.

Byxe Buriaadai Soveeduudai VII Onso xuralii BMASSR-ei CGK-ai tyryylegşe nyxer **DAMPILOON** neeze, Buriaad-Mongoloi ASSR-ei Konstituuciin projeektiin aguu jixe udxa şanar tuxai xelebe.

—BMASSR-ei CGK-ai Konstitucioono komiisaar tyleblegdehen ba BMASSR-ei CGK ai preziidiymeer haişaaglahan manai Konstituuciin projeekt bolbol ene xuralai yzenzede oruulagdaza batalaxiin tula tabigdaxanь geeşe. Ene Konstituuca bolbol proletaariin revoliyyciin aguu jixe amzaltanuudii tododxon xaruulahan Staalin Konstituuca ba RSFSR-ei Konstituuciin byxii priincepii dagahan gyn jixe udxatai xuuli myn bolno.

Manai Konstituuciin projeekt soo bişegdehen zyilnyyd bolbol aguu jixe oronoi ba Buriaad-Mongoloi azalşan aradai 14 zilei xugasaa soo tuilahan byxe amzaltanuud bolno,—gexiin xamta nyxer DAMPILOON, —imagta le komuniis paartiiin zyb udaridalgiin, imagta le soveed zasagai, imagta le orosoi xydelmerişen angiiin tuhalamzaar, imagta le aguu jixe Staalinai esege mete anxaralga tabidag deerehee bidende xyxiyy, sengelig, kylьtyyrne ba şanga şadaltai baidalai yrgen zam neegdee,—gexedenь nerjeme aplodismeenteer ugtan ovaaca bolzo „uraa“ xaşaran „nyxer Staalin mandatugai“ geze aguu jixe Staalinla sengelig xyxiyy zargalta baidalai tylee bajarii xyrgene.

Tiin, nyxer Dampiloon eeriingee neeltiin ygiiji dyyrgexe deeree byxe xysejee ulam byri zangidan negedxeze, azaxui ba kylьtyyriin xeregii ylemze badaruulxiin tylee revoliycioono h remzii xursaaxan troocko-buxaarintnai şpioonuud, diversaantnuud ba kontrrevoliycioono naciona liistnuudii buta soxin usadxaza şadaxabdi geze naiduulba.

—Aguu jixe Oktiaabriiin yri bolxo Buriaad-Mongol ASSR mandatugai!

SSSR-ei araduudai axa dyygei xolboo ulam berizetegei!

Aguu jixe Staalin mandatugai,—geed dyyrgexedenь nerjeme ovaaca bolbo.

Tereenei udaa xuralai preziidiymii eneenei urdaxi zarlalta deere hungahan johoor orxixo geze duradxal orozo, tusxailan bygedii batalaba.

Udaaluulan xuralai xyndete preziidiymde nyxer **Staalin** tyryytei poliitbiroogai geşyydii hungaxa duradxal oroxodo nerjeme aplodismeent bolzo bygede xyl deeree bodozo zogson ugtaba.

Buriaad-Mongoloi ASSR-ei Konstituuciin projeekt tuxai elidxel xelexii nyxer M. N. **Jerbaanovta** yge ygtebe. Nyx **Jerbaanov** elidxelee exilxedee Buriaad-Mongoloi avtonoomito mozo ba respyyblikiin anxa togtohon tyyxete uşaralnuudii xelexiin xamta, ene xeregte nyxer Staalinai xaluun anxaralga gargahaniii todoor toolozo xeleed, udaaluulan BMASSR-ei Konstituuciin projeekt tuxai delgerengii elidxebe. Tiin nyxer **Jerbaanov** eeriingee elidxelii ydeşiin 9 çaas xaxadta dyyrgeed, xural zabharlaba.

XURALAI XYNDETE PREZIIDIYM

STAALIN	KOSIOOR
MOOLOTOV	ŻDAANOV
KAGANOOVIÇ	EEJXE
BOROŞIILOV	JEŻOOV
KALIININ	DIMIITROV
ANDREEJEV	XOOZE-DIAAS
MIKOJAAN	TEELЬMAN
ÇUBAARЬ	

XURALAI PREZIIDIYM

Jerbaanov M. N.
Dorziijev D, D.
Dampiloon J. D.
Maslov D. K.
Markiizov A. A.
Byjantyyjev D. Ş.
Babkeeviç P. P.
Baabyşkina Y. A.
Jelaanov T. T.
Dongidoon D. D.
Seroova N. V.
Grooss A. I.
Orşaanskii J. D.
Glaadişev M. I.
Badmaajev V. Ż.
Froloov M. F.
Izootov P. T. Tymer zamai Ulaan-Ydiin yyzelei politotdeelei naçaalьnik.
Vasiilejev M. A. Tarbagatain aimagai Jixe-Xunaliin selьsoveedai tyryylegşe.
Boolotov B. B. Agiin aimagai Voroşiilovai neremzete kolxoozoi oordento tyryylegşe.
Saveelьjev V. A. Uhan zamai paroxoodstviin Selengiin Ypravleeniiin naçaalьnik.
Baldaajev P. Je. Xoriiin aimagai gyisedxoomoi tyryylegşe.
Namsarain X. N. Buriaad-Mongoloi oordento uranzoxioolşo.
Sampiilov C. Ż. respyyblikiin aradai oordento uran zuragşa.
Żdaanova O. D. Tynxenei aimagai xysed bişe dunda hurguuliiin bagşa.
Alekseejev I. I. Ulaan-Ydiin staanciin tymer zamai bolьniiciin vraaç.
Jakiimova A. Xoriiin aimagai zooteexnig.
Manzyrgaajev Alairai MTS-ei kombajnioor.
Erdeniijeva D. Ż. Selengiin aimagai „Ulaan Ydenge“ geze kolxoozoi oordento axalagşa haalinşa.
Najkaantina V. Baayntiin aimagai „Ulaan anguuşan“ kolxoozoi geşyyn eevenxe jahanai exener.
Bazaarova Je. E. —PVZ-ei parobai moolotoi maşeniist.
Kaliinin S. S. —Ulaan-Ydiin staanciin oordento maşeniist.
Jaxniiin B. D. —Xiaaxtiin xiliin otriaadai naçaalьnik.
Geraasimova P. —Biçyyrei aimagai Rogoozinai ner. kolxoozai geşyyn.
Paalkov.—Seregei nege çaastь

MANDAATNA KOMIIS

ANAANIN V. K.	MYGDYYJEV B. I.
POXOSOOJEV JA. T	BUDAAJEV JY. B.
ILЬJIIN V. Jy.	

SEKRETARIAAD

GOLOVAÇOOV I. F.	PAATRYŞEV M. N.
BAZAROON B. Ż.	SERIENOV.

Nyxer A. I. Groosii BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşiin negedygeer orologşo bolgon batalaxa tuxai

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiymei togtool

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiymei togtooxonь:

Nyxer Aleksaandr Ilьjiiç **Groosii** BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşiin negedygeer orologşo bolgon batalaxa.

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe I. DAMPILOON.
BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai sekretaariiin ujalgii dyyrgegşe. T. ILЬJIIN.

Ispaaniiin kompaartiiin CK-ai poliitbiyroogai rezoliyyce

Valeensi, 5 (TASS). „Freent Rooxo“ gazeeta bolbol ispaaniiin komuniis paartiiin Centraalьna Komiteedai politbiyroogoi ijyyliiin 30-ai zasedaani tuxai medeeselnyydii tololobo. Politbiyroo bolbol faşiistnuud xadaa xiliin saanahaa ugaa jixe tuhalamzanuudii abadagş baigaa haa, ispaaniiin aradai aarmiiin xyse şadal ba geroiizmiin xemzeeleşegyi jixe deerenee eeriingee nanalii gyisedxeze şadaagyi geze temdeglene.

Ispaani bolbol temeselei şiidxexi erid faazada oroo, jyyo gexede, faşiistnuud bolbol generaal Fraankodo tuhalaxa jabadalaa byri şangadxaza baina, zarim demokratiis gyrenyydei ispaaniiin dotoroi xeregte xabaadaxagyi jabadal faşiistnuudta sexe tuhalaxa jabadal bolzo baina geze rezoliyyce dotor xelegdene. Xer iime baibaş, ispaaniiin komuniis paarti bolbol respyyblikan aarmiiin ilaxa baihanda bata etigene.

Aradai aarmiiin şinedxelgii tyrgedxexe jabadal ba aradai aarmigyi froontnuud (ilangajaa Aragoonai ba Xoito froontnuud) deere regyliaarno aarmiii baiguulxa jabadal odoo yjiin şuxala zorilgonuud bolno geze rezoliyyce temdeglene. Eneentei xamta soldaaduudai poliitikan xymyyzelgii şangadxaxa şuxala baihaniii temdeglebe.

Ispaaniiin komuniis paartiiin Centraalьna Komiteedai politbiyroo bolbol eldeb daisad ba provokaatornuudiaa, trockiist nuudai baandhaa ara talaa seberlexe jabadalii şangadxaxii şuxalaşalna.

Saaşanь, poliitbiyroo bolbol tyrgen sagaa ilalta oloxiin tulada, froont ba tiilii bexizyylxe xeregte aradai byxii xysii elsyylen, bygede aradai yrgen kampaani jabuulxii duradxana.

Ispaaniiin komuniis paartiiin politbiyroo bolbol aradai negedelde ton jixe tuba yzyylhen ba socialiis paartiiin xuuşanai zyyn taliin liiniiin bodoto baiguulagşad bolxo Alьbareesa Deelь Vaioo, Pretelь ba Rossaliii, myn „Klaridaat“ gazeetiin poliitikada xanaxa baihanta medyylne. Centraalьna Komiteedai politbiyroo bolbol socialiis ba komuniis paartinuudai negedexe jabadalii tyrgedxexe şuxala geze toolood, ene talaar xydelmeriee tyrgedxexii komuniis paartiiin byxii organizaacanuudii uriaalna.

Xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzai ba azalai nacionaalьna konfederaaciin xoorondo xegdehen xelseen dotor dain sereg tuxai ba aradai froontdo tuhalaxa, produukcii jixedxexe, xydelmerişen ba tariaaşanai azaba baidalii haizaruulxa, jyymenei yne orolgo ba spekyliaacatai temesexe, seregei ara talii seberlexe g.m. odoo yjiin şuxala asuudalnuud tuxai xelegdeegyi baina geze ispaaniiin komuniis paartiiin Centraalьna Komiteedai politbiyroo temdeglene.

Japoonai uhan seregei flooduud Centraalьna ba urda Xitad jireze baina

Şanxai, 3. (TASS). Eldeb pyynk tenyydhee abtahan medeeselnyydei johoor, japoonai seregei floota Centraalьna ba urda xitadai erje şadar jixe edibxizeze baina gene.

Japoon seregei taban koraablinuud Fycziaanь proviinciin erjii xaruuhalan adaglaza jabana. Boortonuud deeree 2000 dalain jabagan seregii şirehen arba garan koraablinuud Fycziaan proviinciin erji zubşahaar, Taivaania (Formoozo aral) zorizo garaa.

Aavgustiin 1-ei yder japoon seregei gurban koraablinuud Zainiiin goorodto dalain seregei 60 soldaaduudii buulgaad, Xançzoyygei byyxtiin xazuugaar Xainiiin teeşe oşood, heergee husahan baina. Ene rajoonto japoonai seregei koraablinuudai yzegdehen jabadal jixe gaixaltai baina, jyyb gexede, Çaacy bolbol ton şuxala strategiis pyynkete bolno.

Ijyyliiin 27-noi yder japoon seregei dyrben koraablinuud Danьşaanь (Lantyynь şadari jiree. Gadana, Lianьjungann deere (Sziancyy proviincao) xoito xubidaxi Xaiçzoyy giorodto oiroxon) japoon sereige gurban koraablinuud jiree geze medeesel bii. Eneentei daşaramduulan, niutagai zasag bolbol Xoiçzoyy poortii bexilexe xydelmeride jaaralaar orood baina.

Japoon seregei koraablinuud gansal Svatoyy, Amoi ba Fyşzoyy deere bişe, myn Xitadai busa zizexen pportonuud deere jirehen baina.

Formoozo deere baigaa japoonai flood bolbol xitad—japoonai konfliiktiin jixedee haanь dailaldan oroxoor belen baina.

Nyxed Çkaalov, Bajdukov ba Beliakovto seregei nere zerge olgoxo tuxai

Oboroniin Aradai Komisaar, Soveed Xolboonoi Maarşal nyxer Voroşiilovoi prikaazaar Soveed Xolboonoi geroi nyxer V. P. Çkaalovta polkoovnik nere zerge olgogdobo. Soveed-Xolboonoi Geroi nyxer G. F. Baidukoovto majoor nere zerge olgogdohon ba Soveed Xolboonoi Geroi negedygeer raangiin seregei inzeneer nyxer A. V. Beliakoovto briginzeneerei nere zerge olgogdohon baina.